

TA DOKUMENT PREDSTAVLJA **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV, IN JE NAMENJEN ZGOLJ ZA INTERNO RABO, ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJE. NJEGOVE VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA **JANUAR 2017**

povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki,
priporočila in mnenja, statistika

Objava na spletnem naslovu www.rtvlo.si/varuh 7. 2. 2017
Končna redakcija 6. 2. 2017
Pripravila: Ilinka Todorovski

Poudarki v odzivih in odgovorih ter priporočila za januar 2017

Odzivi so bili januarja po vsebini razpršeni, nekaj več komentarjev se je zgostilo okoli športnih prenosov, kar je glede na visoko sezono zimskih športov in odmevno rokometno prvenstvo tudi razumljivo. Pohvalno je, ker so odzivi uredništva hitri in argumentirani, kar uporabniki povečini sprejmejo z naklonjenostjo. Pri informativnih vsebinah je bilo podanih več kritik na poročanje o novem ameriškem predsedniku - uredništvo je pripravilo vsebinsko pojasnilo.

Veliko nejevolje sprožajo oglasni bloki v televizijskih programih, gledalci opozarjajo, da so preobsežni, ponavljajoči, zavajajoči in nasploh zelo moteči, pri tem težko sprejemajo pojasnila o zakonskih podlagah in se sklicujejo na to, da RTV plačujejo z obveznim prispevkom.

Na podlagi odzivov je varuhinja pripravila in v mesečno poročilo vključila tudi priporočila o ilustrativni uporabi arhivskega gradiva, o obveščanju gledalcev pri programskih spremembah in o pomoči uporabnikom RTV 4 D ter mnenje o komuniciranju novinarjev in ostalih avtorjev RTV vsebin na družbenih omrežjih.

Metodološka pojasnila

Od 1. januarja 2017 se pri vodenju dnevnika odzivov upošteva dejanska organizacija RTV Slovenija (programsko-produkcijske enote, organizacijske enote, uredniško-produkcijske enote, vodstvo, programski svet itd.).

V poročilu se gledalce, poslušalce, bralce in druge uporabnike RTV podpisuje z začetnicami, razen v primerih uradnih dopisov.

V statistiko odzivov se vštevajo vsi pisni ali ustni odzivi, zabeleženi v delovodniku, medtem ko je v mesečnem poročilu objavljen izbor.

V januarju je bilo zaradi kadrovske menjave na položaju varuha več vljudnostnih sporočil s čestitkami in dobrimi željami. Ta sporočila niso vključena v statistični pregled, razen če so vsebovala tudi vsebinske zadeve (vprašanja, pritožbe, predloge itd).

Delo varuha pravic gledalcev in poslušalcev je do 15. januarja 2017 opravljal **Lado Ambrožič**.

Z 19. januarjem 2017 je to dolžnost na podlagi izvolitve v Programskem svetu RTV Slovenija prevzela **Ilinka Todorovski**.

KAZALO

TELEVIZIJA SLOVENIJA.....	5
I. INFORMATIVNI PROGRAM	5
1. Svet v letu 2016, preglasno zvočno ozadje	5
2. Čestitka za praznik Odmevov	5
3. Poročanje o novem ameriškem predsedniku	5
4. Ali je Slovenija samo Ljubljana?.....	6
5. Zavajanje s starimi arhivskimi posnetki	7
6. Otroci in nasilje v Dnevniku	8
7. Dnevnik kot črna kronika	8
8. Škof Anton Vovk	8
9. Govor v tujem jeziku brez podnaslovitve	8
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM.....	9
1. Slab prevod filma	9
2. predvajanje oddaje o Linhartu, predlog	10
3. Neodzivnost v Posebni ponudbi	10
4. Pohvala oddaji Pod mostovi	10
5. Nedostopna Vesna	10
6. Kaj bo s Pričevalci?	11
7. Manj ponovitev, več strokovnjakov.....	11
III. RAZVEDRILNI PROGRAM	11
1. Pohvaljeni oddaji: Silvestrski slovenski pozdrav in Hvala, Tina	11
IV. ŠPORTNI PROGRAM	12
1. Jezikovne napake pri komentiranju športa.....	12
2. Komentiranje rokometne tekme Slovenija - Islandija	12
3. Zaradi oglasov zamujen skok.....	13
4. Nedeljska revija v umetnostnem drsanju	14
V. PROGRAM PLUS	14
1. Moteča glasba v Polnočnem klubu.....	14
3. Obnašanje voditelja jutranje oddaje	15
VI. JEZIKOVNA KULTURA.....	16
1. Letalo nima krova	16
VII. OSTALO.....	16
1. Novinarji na družbenih omrežjih	16

RADIO SLOVENIJA	17
I. RADIO PRVI	17
1. Spoštovanje ljudi in ne norčevanje.....	17
2. HUDO, pohvala oddaji	18
II. VAL 202.....	18
1. komentar tekme	18
REGIONALNI CENTER MARIBOR	19
1. Bob leta	19
2. oddaja Na vrtu	19
MMC	19
I. VSEBINE	19
1. Ustrahovanje z vremenom	19
2. Sporna uvrstitev novice?	20
3. Brisanje komentarjev – zloraba?	20
4. Odziv na članek - neprimeren naslov	22
5. Neobjektivnost in pristranskost?.....	22
II. DOSTOPNOST IN STORITVE	23
1. Manjkajoči posnetek oddaje	23
2. Je Sevnica v Sloveniji?.....	23
2. Le 100 oddaj v podcastu	24
RTV SLOVENIJA	24
I. OGLAŠEVANJE.....	24
1. Reklame, denar, reklame, denar (oglas na TV).....	24
2. Ali TV prodaja sodi na javno TV?	25
3. Prekoračitev oglaševalskih kvot na TV.....	26
4. preglasne reklame na TV	26
5. Neverjetna preobrazba - sporen oglas na MMC	27
II. TEHNIČNE ZADEVE.....	27
1. slab signal ali pa ga sploh ni.....	27
III. PROGRAMSKI SVET	28
1. Seja PS zaprta za javnost	28
IV. VARUHINJA.....	29
1. Stališče predsednika Društva <i>Združeni ob lipi sprave</i>	29
2. Obnašanje novinarjev RTV-ja na družbenih omrežjih	29
3. Pravica do odgovora glede lažnega prikazovanja dejanskega stanja	29
4. Kaj je s prispevkom za Tednik.....	29
5. Premalo o drugem tiru	29
STATISTIKA ODZIVOV OBČINSTVA	30

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

1. Svet v letu 2016, preglasno zvočno ozadje

Gledalec **F. E.** meni, da oddaje Svet v letu 2016 skoraj ni bilo mogoče spremljati - zaradi neusklajenosti govornega dela z intenzivnostjo zvočnega ozadja.

»Le-to je imelo tudi močan vpliv na oba gosta (dr. Grošlja in g. Mirošiča), kakor tudi na voditelja oddaje. Mislim, da tudi izbor glasbe ni bil primeren in večino časa preveč vsiljiv.«

Realizator oddaje Svet v Letu **Zvone Tomac**, ki se tudi sam intenzivno ukvarja z glasbo in opremljanjem oddaj, je prepričan, da je glasbeni opremljevalec izbral ustrezno podlago.

»Moje skromno mnenje je, da je bila izbrana glasba nemoteča, nevtralnega značaja in da ni motila spremljanja oddaje. Morda je bila na začetku res malce preglasna, a je bilo pravočasno urgirano in oddaja je potekala nemoteno, tako da skoraj dvourni pregled dogajanje v svetu 2016 s to glasbeno podlago ni bil "ogrožen". »

2. Čestitka za praznik Odmevov

Gledalka **M. K. je** ob 20-letnici Odmevov Ladu Ambrožiču čestitala za njegovo vlogo pri nastanku te oddaje.

»Premišljam, kako težko je v ustaljenem programu uveljaviti nekaj novega, pa naj je ideja še tako dobra. Kako je težko vsakemu, ki predstavi svojo novo zamisel, zanj pridobiti somišljenike in se hkrati boriti proti skeptikom, dvomljivcem ali celo zavistnim nasprotnikom. Ko je enkrat zamisel že sprejeta, pa se mora še iz dneva v dan dokazovati, da se končno zakorenini. Vse to je uspelo vam. Zato upam, da vam je ob tej obletnici prijetno v zavesti, da ste v zadovoljstvo mnogih gledalcev obogatili nacionalkin program.«

3. Poročanje o novem ameriškem predsedniku

Gledalec **D. K.** sporoča, da je glede izida ameriških volitev nevtralen, vendar se čudi, zakaj v poročanju o novem predsedniku Trumpu prevladujejo, kot pravi, negativni prikazi. Tudi gledalka **R. P.** je prepričana, da se v televizijskih informativnih oddajah izrazito pristransko prikazuje politične razmere v ZDA, po njenem prepričanju je dopisnik iz ZDA Žitnik navijaški.

»Novega predsednika Trumpa prikazujete tendenciozno, iščete njegove napake, pri poročanju uporabljate le vire, ki Trumpu nasprotujejo, ne pa tudi tistih, ki so novemu predsedniku naklonjeni. Kdor spremlja svetovne medije, ve, da je to izkrivljena podoba.«

Pritožila se je tudi gledalka **M. G.**, ki meni, da novinarji RTV »nimajo nobenega občutka za mero in objektivnost«.

»Res mi že, kot tudi mnogim drugim, preseda taka enostranskost in izživljanje nad vsako domnevno "spornost" novega ameriškega predsednika. Ameriški državljani so ga izvolili, to je njihova pravica. Prav pa bi bilo, da bi našli tudi kakšno dobro plat te zgodbe, tudi to, da bi bili lahko ponosni da je Slovenka prva dama Bele hiše. »

Urednik Uredništva zunanjepolitičnih oddaj **Aleš Malerič** je obširno pojasnil, po čem se ravna pri poročanju o 45. predsedniku ZDA.

»Kar ima pravzaprav večina svetovnih medijev – z nami vred – pod drobnogledom, ni izbor Trumpa, temveč njegove poteze, ki so pogosto dvoumne, v nasprotju z nekaterimi pravnimi normami (npr. s predpisi o človekovih pravicah, azilnimi normami, o čemer že veliko pišejo tudi akademiki z ameriških univerz). Hkrati ni povsem jasno, kaj točno ti ukrepi prinašajo: bo predsednik res uresničil vse, kar govori, bodo predsednikove izvršne ukaze res uveljavili v praksi (Trumpov predhodnik Obama je na začetku svojega predsedovanja izdal ukaz o zaprtju Guantanamo, pa je ta še vedno odprt)? Zaradi vsega naštetega in tudi zaradi tega, ker je Trump medijsko zanimiv, kot ameriški predsednik pa najmočnejši politik na svetu, je poročanja o Trumpu veliko. Njegove poteze bodo imeli posledice za ves svet, kar velja za poteze vseh predsednikov ZDA. Zato tudi skrb in dvomi.

Poskušamo razumeti, da se komu zdi, da smo enostranski, da o Trumpu poročamo le negativno ali celo, da se nad njim izživljamo. Z naši strani je namen povsem drugačen: gre za nadzor javnosti nad početjem politike, kar naloga medijev je. Trudili se bomo čim bolje opraviti to nalogo in o ameriškem predsedniku Trumpu poročati s čim več občutka za mero in objektivnost, kar po našem mnenju tudi počnemo.«

4. Ali je Slovenija samo Ljubljana?

Gledalka **J. B.** je ob poročanju o težavah s snegom pogrešala informacije iz Bele krajine.

Že cel večer poslušam samo poročila o težavah s snegom v Lj, na Primorskem, v Odmevih je bil še prispevek o poti na Koroško. O Dolenjski in Beli krajini pa niti besede, Ali Bela krajina ni več v Sloveniji? Tudi pri nas je veliko snega in glede na razmere so bile pri nas ceste kar dobro urejene.

Prebivalci različnih delov Slovenije imajo večkrat občutek, da novice iz posameznih krajev v javnih medijskih programih niso enakomerno zastopane, kar ni povsem utemeljeno, saj si vtis ustvarijo na podlagi tistega, kar so uspeli videti oz. slišati, in ne vseh vsebin, ki so bile dejansko objavljene. O konkretnem primeru je urednica Uredništva dopisništev **Aleksandra Saksida** napisala obširnejše pojasnilo.

»Dopisniške ekipe so bile tega dne tam, kjer je vreme povzročalo največ težav in je prihajalo do zastojev, ko ljudje niso mogli niti domov. Na Dolenjskem in v Beli krajini ni bilo nobenega izrednega dogodka, da bi poročali o njem. Glede na to, da imamo za široko območje Dolenjske in Bele krajine samo enega dopisnika, smo pokrili najbolj nevralgične teme. Dopisnica Petra Držaj je v tistem času pripravila več prispevkov o Revozu, saj je bila tema o iskanju delavcev takrat aktualna. Dopisnica je pripravila prvi prispevek letos o zimi na Dolenjskem in Beli krajini 3.januarja, poročala je o hudi zimi in poledeneli Kolpi tudi v Odmevih, 10.1. Sicer je imela januarja s tega območja najmanj 12 prispevkov.«

5. Zavajanje s starimi arhivskimi posnetki

Dve gledalki je ob poročanju o zakonu o tujcih zmotilo, ker se novica opremlja s starimi posnetki begunske krize. Gledalka **V. J.** pogreša, ker ni nikjer navedeno, da gre za arhiv.

»Iz povezav med sliko in novico bi se lahko razumelo, da Sloveniji grozijo prav takšne razmere, če zakon ne bo sprejet. Kdo to pravi? Novinarji?«

Gledalka **T. G. D.** se je ob ogledu jutranjih poročil pritožila, ker je bila novica o novem zakonu opremljena s posnetkom kolone begunce, ki se premika v spremstvu policije, pri tem pa posnetek, ki ni bil svež, tudi ni bil opremljen z datumom.

»Z vzbujanjem ali pa vsaj ohranjanjem občutka obsedenega stanja meri na to, da bi za vsako ceno pritegnil pozornost, ne pa prikazal dejansko stanje. Z drugimi besedami, je dezinformacija oz. "alternativno dejstvo", kar je vsekakor pod nivojem poročil na nacionalni televiziji, pa čeprav so samo jutranja.«

Priporočilo varuhinje:

Ilustrativno uporabo arhivskega gradiva opredeljujejo Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija (junij 2000). Uredništvu Informativnega programa priporočam, da se o tem, kako se arhivsko gradivo označuje in v katerih primerih gre lahko za zavajajoč prikaz ali zlorabo, pogovorijo z uredniki, novinarji in drugimi avtorji TV vsebin. Kljub zadregam z ustreznim ilustriranjem slikovno suhoparnih tematik s področja zakonodaje, je treba prakso uskladiti z merili, v katerih je med drugim izrecno zapisano:
»Arhivsko gradivo, s katerim ilustriramo aktualno temo ali dogodke, mora biti jasno označeno, da se izognemo kakršni koli zmedi ali zavajanju. Pomembno je, da arhivskega

gradiva nekega dogodka ne uporabljamo tako, da bi z njim ilustrirali drugega na tak način, da bi gledalec dobil občutek, da gleda avtentični dogodek.«

6. Otroci in nasilje v Dnevniku

Gledalko **I. G.** je zanimalo, kdaj se televizijske vsebine označijo z oznako »Vsebine za gledanje v spremstvu staršev ali odraslih oseb«. Po pojasnilu **Bernarde Grum** iz Uredništva tujih oddaj, da to področje urejata Splošni akt o zaščiti otrok in mladoletnikov v televizijskih programih in avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo ter Pravilnik o določitvi akustičnega in vizualnega opozorila ter vizualnega simbola za programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike, je gledalko zanimalo, zakaj s temi oznakami niso označene tudi dnevnoinformativne oddaje.

»Nasprotno, po otroškem programu sledi najava Dnevnika, dostikrat z vsebino o mrtvih, napadih, vojni in nasilju. S poudarkom po senzacionalnosti, kateri sledite mediji so tudi prizori zelo kruti, zato se mi prikaz tolikšnega nasilja kot ga vidimo in slišimo v dnevno informativnih oddajah zdi res sporno.

Seveda se mi zdi upravičeno poročanje o dogodkih v svetu, vendar ne vem ali kdo hkrati razmišlja, kdaj in kako to dojamajo najmlajši, katerim polagamo upe v posteljo, da je svet lep in da bodo zrasli v srečne in zadovoljne ljudi. O tem vam sicer verjetno ne bi pisala, če ne bi do te problematike prišla doma ob osemletnem sinu.«

7. Dnevnik kot črna kronika

Gledalec **M. B.** meni, da je informativna oddaja ob 19. uri predolga (kot primerjavo navaja bistveno krajše novice na nemški televiziji ARD), protestira pa tudi zaradi vsebine

»Takrat je namreč na sporedu kar eno uro ČRNA KRONIKA s komentarji novinarjev. Tudi danes, 17. januarja ni bilo nič drugače. Z vašimi prispevki (danes zakon o migrantih) dobesečno vsiljujete negativne vsebine.«

8. Škof Anton Vovk

Gledalec **F. P.** je 20. januarja opozoril, da je bil na ta dan pred 65 leti v Novem mestu napaden in zažgan takratni ljubljanski škof Anton Vovk. Predlagal je, da o tej obletnici poročata Dnevnik in Odmevi, s čimer bi ohranjali objektivnost.

9. Govor v tujem jeziku brez podnaslovitve

Gledalec **F. R.** protestira, ker je bil del izjav selektorja rokometne reprezentance Republike Slovenije Vujovića v Dnevniku 30. januarja predvajan brez podnaslovov.

Urednik Dnevnika **Dejan Ladika** je zaplet pojasnil in se opravičil:

»Prispevek o sprejemu rokometne reprezentance smo pripravljali do zadnje minute, saj se je dogodek začel pozno (17.00) in še po vrnitvi novinarja s terena smo imeli težave s sliko. Prispevek smo podnaslavljali v živo in se nam pri zadnjih dveh izjavah, žal, ni izšlo, s čimer seveda tudi jaz nisem bil zadovoljen, a pri oddajah v živo se tudi to zgodi. Gledalcu se opravičujemo, že voditelj bi se moral po prispevku opravičiti, a se je v studiu že pripravljala pogovor z gostom, ki je sledil prispevku. Še naprej si bomo prizadevali, da bi bilo takih "napak" čim manj.«

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

1. Slab prevod filma

Gledalec **R. B.** se je pisno pritožil zaradi prevoda legendarnega klasičnega filma *My Fair Lady*.

»Prevod, ki sem ga bral v podnapisih, je bil ne samo pomanjkljiv (ogromno bistvenih besed izpuščenih), temveč tudi v mnogo primerih napačen (namesto "obraz" je prevajalec prevajal "oči" in podobno) in kar me je še najbolj bodlo v oči - uporaba ljubljanskega slenga in narečja, kot poskus prevoda angleškega narečja, ki ga je uporabljala Audrey Hepburn... Moteče, neučinkovito in žaljivo do vseh ostalih narečij v Sloveniji.«

Prevajalka **Dušanka Zabukovec** iz oddelka za prevajanje in lektoriranje TV Slovenija je v odgovoru med drugim zapisala:

»Moja draga gospa (*My Fair Lady*) je zelo specifično filmsko besedilo, napisano na podlagi Shawovega *Pigmaliona*. Bistvo zapleta je ravno razlika med zborna angleščino in londonskim narečjem (*cockney*), torej govorico preprostih prebivalcev britanske prestolnice. Za Slovenijo sem zato izbrala zborna slovensko izreko in narečje slovenskega glavnega mesta Ljubljane (mimogrede: sem tudi rojena Ljubljančanka in ljubljansčino dobro poznam). Vem, da je v Sloveniji več kot 50 narečij, a z njimi si ne bi mogla pomagati, ker gre za narečje prebivalcev prestolnice. Sicer sem ga malce ublažila, da bi ga razumelo čim širše televizijsko občinstvo.

Govor je zelo hiter, zato bi bilo (kot pri večini filmov) popolnoma nemogoče stlačiti v podnapise celotno besedilo, čeprav vem, da nepoznavalci to težko dojemajo. Tehnologija podnaslovnega prevajanja, naj je še tako napredna, prevajalcu postavlja časovne omejitve, ki jih mora upoštevati, če mu to ugaja ali ne. Prevodi besedil pesmi (tako kot literarni prevodi poezije) pa nikoli niso dobesedni, ker bi to delovalo smešno, temveč je poudarek na vsebini in spevnosti prevoda.

Pred časom sem si sicer ogledala tudi odrsko predstavo My Fair Lady Mariborskega dramskega gledališča, kjer so namesto narečja prestolnice uporabili štajerščino, a to je bila pač njihova legitimna odločitev, ker je predstava očitno namenjena pretežno gledalcem severovzhodne Slovenije.«

2. predvajanje oddaje o Linhartu, predlog

Gledalka **M. K.** predlaga, da se na spored TV Slovenija uvrsti ponovitev oddaje "Linhart, človek razsvetljenstva".

»Okrogla obletnica je bila decembra, oddaje pa nisem zasledila. Ne morem verjeti, da so neprimerna dolžina ali finančni zadržki resna ovira temu, da oddaje ne bi mogli ponoviti. Sicer se mi zdi, da smo zadnje čase deležni kar nekaj oddaj iz arhiva, ki jih z veseljem gledamo še enkrat, saj so skrbno izbrane.«

3. Neodzivnost v Posebni ponudbi

Gledalec **M. M.** se je pritožil, ker je že decembra uredništvu Posebne ponudbe poslal sporočilo prek spletnega odgovora. Odziva pa ni.

»Do danes nisem prejel nikakršnega odgovora. Niti to, da so vsaj prejeli sporočilo in da nimajo namena odgovarjati na vprašanje/problem. Je spletni obrazec samemu sebi namen?«

V uredništvu Posebne ponudbe so se opravičili, ker so sporočilo verjetno spregledali. Obljubili so, da bodo stopili v stik z gledalcem.

4. Pohvala oddaji Pod mostovi

Gledalka **A. Š.** je čestitala ustvarjalcem dokumentarnega filma Pod mostovi, posebej Špeli Kožar, saj je film brutalno razgalil razmere v državi. Ob ogledu se je počutila osramočeno. Ob tem je podatla tudi kritiko sestavljavcem TV-programa, ki so takoj po tej oddaji v spored uvrstili oddajo Moj klasični hit, s prikazom glasbenega okusa predsednika Pahorja. Po gledalkinem mnenju je bilo takšno zaporedje reške realnosti in političnega blišča povsem neprimerno.

5. Nedostopna Vesna

Gledalka **V. V.** je protestirala, ker na spletu ni mogla spremljati slovenskega filma Vesna.

»Gledam pa lahko BBC-jeve zadeve in praktično vse ostale filme, če želim. Prosim, sporočite mi, kakšna nova moda je zdaj to, da domačih filmov ni mogoče gledati. V tej zadevi tudi odločno protestiram! Že itak zelo malo gledam TV, zdaj jo bom pa še manj! Predstavljajte si, da bi na radijskem programu kar naenkrat povedali, da sledeče oddaje ni mogoče poslušati, ker nekdo pač ne dovoli!«

Pomočnica direktorice Televizije Slovenija **Natalija Gorščak** je pojasnila, da Slovenski filmski center, od katerega je TV Slovenija kupila licenco, nima pravic za predvajanje na spletu, zato je bilo treba predvajanje na spletu onemogočiti.

Gledalka je pojasnilo sprejela z razumevanjem, vendar je izrazila obžalovanje, »da lahko gledamo vsakršen drug film - praktično - domačega pa ne. Mislim, da to ni pravično in da bi bilo treba stvari urediti v prid domačega filma.«

6. Kaj bo s Pričevalci?

Dva gledalca – **V. N.** in **I. K.** – sta se oglasila v zvezi z nadaljnjo usodo oddaje Pričevalci, glede na napovedano krčenje števila oddaj. Gledalka V. N. je poudarila:

»Menim, da je ne upravičena nestrpnost do pričevalcev zgodovinske resnice, da je to zopet ena velika sramota za javno nacionalno hišo, ki tem preprečevalcem te oddaje dovoljuje, tako nestrpnost. Naj poudarim, da mi je ta oddaja všeč in tudi voditelj g. Jože Možina si zasluži res **vse pohvale za njegovo korektno in nevsiljivo vodenje.**«

7. Manj ponovitev, več strokovnjakov

Gledalec **D. L.** pričakuje spremembe na dveh področjih: (1) pretirano ponavljanje serij in filmov in (2) premalo strokovnih in neodvisnih sogovornikov oz. komentatorjev v oddajah s tematiko polpretekle zgodovine in politične ekonomije, s pomočjo katerih bi preprečevali nadaljnje razdvajanje in razslojevanje narodovega telesa.

»Tu imam z mojega zornega kota v mislih predvsem Jožeta Možina in njegove "objektivne" dokumentarne oddaje, ki so zelo zavajajoče, enostranske in včasih celo neresnične. Gospodu manjka osnovna novinarska lastnost: objektivnost, nepristranskost in kritično preverjanje in vrednotenje objavljenih dejstev. Pa ni čisto edini na RTV ...«

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

1. Pohvaljeni oddaji: Silvestrski slovenski pozdrav in Hvala, Tina

Gledalec **I. Š.** je pohvalil prenos športno-razvedrilnega dogodka iz Maribora Hvala, Tina, gledalca **I. D.** pa je navdušila silvestrska razvedrilna oddaja.

»Vem, da bodo kritiki, vendar vedite, da ste zadovoljili večjo populacijo gledalcev. Gledanost je bila večja, kot leta nazaj z novoletnimi oddajami, ki smo jih kritizirali.

Toliko mladih pevcev, pevk, ansamblov....lahko skrbi le tiste na RTV in RADIU, ki celo javno nasprotujejo takšni glasbi in zabavi.«

IV. ŠPORTNI PROGRAM

1. Jezikovne napake pri komentiranju športa

Gledalko **N. Š.** moti, ker športni komentatorji pri skokih namesto »veter v hrbet« izgovarjajo »veter v hrbt«, slišala je tudi napačen izraz »lepe učke«.

»Ne razumem ali tega ne vidite oziroma ne slišite...saj nekdo mora stati za nepravilno komentiranjem novinarjev?«

Odgovorni urednik **Miha Žibrat** je odgovoril:

Hvala lepa za vaše pripombe. Upravičene so. "Učke" v slovenščini ne pomeni prav ničesar. Malce drugače je pri vetru v hrbet. Možna je tudi izgovorjava s polglasnikom namesto čistega e-ja. Če pa tudi tega ni, je izgovorjava seveda napačna.

2. Komentiranje rokometne tekme Slovenija - Islandija

Na komentiranje te tekme sta prispeli dve pritožbi. Gledalec **P. P.** je zapisal, da je prava prvenstvena tekma, napeta in zanimiva, svoj čar za gledalce TV SLO izgubila z žaljivimi pripombami in komentarji na račun vodstva slovenske reprezentance in še posebej selektorja Veselina Vujovića.

»Komentator Ivo Milovanović si je privoščil negativno komentirati vsako posamezno potezo naše klopi, ki ni bila uspešna, navajam: 'Tudi meni, ki nisem rokometni trener, je jasno, da se v taki situaciji ne sme igrati brez vratarja.' Taki in podobni komentarji skozi celotno tekmo, selektor ne vidi tega, selektor ne ve onega in tako naprej, to ne sodi na nacionalno televizijo. Konec koncev gre za šport, ki je pri nas zelo uspešen, sedanji rod rokometashev pa je pod vodstvom sedanjega selektorja dokazal, da sodi med najboljše na svetu. Delajo in igrajo tako, da jih je veselje gledati, kot je to bilo na navedeni tekmi, ki so jo naši rokometasi zanesljivo dobili (po mnenju komentatorja po sreči ...).«

Odgovorni urednik Športnega programa **Miha Žibrat** je gledalcu deloma pritrdil.

»Z vami se moram kar strinjati. Na tekmi, ki jo omenjate je bilo v drugem polčasu resnično preveč negativnih komentarjev. Verjetno je prav, da komentator opozori tudi na slabe plati igre katerekoli reprezentance, a tudi tovrstne komentarje je moč

povedati na pozitiven način, še posebej, ko gre za slovensko reprezentanco. In še kako se strinjam, da je sedanji rod rokometašev med najboljšimi na svetu in upam, da se bo to odražalo tudi v prihodnjih komentarjih.«

Tudi gledalka **M. C.** ni bila zadovoljna s komentiranjem tekme.

»G Ivo Milovanovič se preveč vtika v delo trenerja. Naj komentira igro, ne pa dejanj trenerja. Ob enem času je bil prav žaljiv, saj vzroka, zakaj npr. Mačkovšek ni igral, ni poznal.«

Odgovor pristojnega urednika **Mihe Žibrata**:

»Komentator ima lahko svoje mnenje, ki pa mora biti osnovano na poznavanju vzrokov, /v tem primeru zakaj eden od igralcev ni igral/. To je manjkalo. V bodoče se to ne bo več dogajalo.«

3. Zaradi oglasov zamujen skok

Gledalka **D. S.** komentatorju Potočniku sporoča, naj se zgleduje po Andreju Staretu, glede oglasov pa opozarja, da njihovo emitiranje na nacionalni televiziji že presega vse meje.

»Razumem, da "morajo" biti, toda "posiljevanje" z njimi med oddajami in športnimi prenosi je za nas gledalce nesprejemljivo. Danes na primer se je z oglasi prekinjalo tekmo v biatlonu, pa popoldan tudi tekmo v ekipnih skokih iz Zakopan. Zaradi tega nismo videli prvega skoka našega skakalca Jerneja Damjana.

Kako lepo je bilo včeraj gledati film Vesna, ker se ga ni prekinjalo z reklamami. Ali res ni možno med posameznimi oddajami imeti reklamnega bloka, same oddaje in športni prenosi pa naj bodo "čisti". Le kako bi bilo, če bi oglase nasilno umestili med potek iger rokometa, nogometa ali košarke? Predvidevam, da si tega nihče na TV ne upa.«

Odgovor urednika **Mihe Žibrata**:

»Res nismo imeli v trenutku skoka tistega Jerneja Damjana. Smo ga pokazali kasneje. Zakaj? Zato, ker smo pred tem v živo prenašali tudi biatlon, ki se je s ciljem končal v isti sekundi kot je bil na vrsti skok Jerneja Damjana. Sicer pa se nam v celi sezoni, v kateri je bilo 150 slovenskih skokov ni primerilo niti enkrat samkrat.

Oglasi pa so tudi med rokometom, košarko etc.

O reporterjih pa: digustibus non disputandum est.«

4. Nedeljska revija v umetnostnem drsanju

Več gledalcev je poklicalo, ker je bila 29. januarja namesto napovedanega prenosa revije umetnostnega drsanja na sporedu ponovitev rokometne tekme Slovenija : Hrvaška.

Razočarana je bila tudi gledalka **N. H.**

»Vesela sem zmage naših rokometašev, saj so dosegli res izjemen uspeh. Vseeno me je pa zmotilo to, da ni bilo napovedanega prenosa umetnostnega drsanja oz. vsaj obvestila o kasnejšem predvajanju. Zanima me ali boste revijo v prihodnjih dneh sploh predvajali in če ja, kdaj.«

Gledalka je bila obveščena o ponovitvi drsalne revije (4. februar).

Priporočilo varuhinje:

Če se zaradi tehtnih in argumentiranih razlogov pristojni odločijo za spremembo v programih, naj o tem po ustaljenih poteh takoj obvestijo gledalce (kravl v programih, obvestila na TTX, sporedu MMC itd.), saj odsotnost informacij po nepotrebnem vzbuja nezadovoljstvo in nezaupanje pri gledalcih.

V. PROGRAM PLUS

1. Moteča glasba v Polnočnem klubu

Gledalko **A. L.** zelo moti glasbena spremljava v pogovornih oddajah.

»Vsak petek težko čakam Polnočni klub, potem pa me vedno znova jezi, ker vsega povedanega ne razumem. Vsi udeleženci namreč že tako in tako ne govorijo razločno, potem pa še klavirska spremljava moti. Včeraj dopoldne sem na TV2 gledala Pogled v prihodnost in spet isto. Omenjam samo 2 oddaji, jih je pa na žalost še veliko. Glasbo imam sicer zelo rada, a vse ob svojem času.«

Urednica oddaje **Danica Lorenčič** je na nekaj podobnih pripomb v preteklosti že odgovarjala, tudi po njeni presoji je bila glasbena spremljava včasih preglasna.

»Zdaj sem osebno na to, če sem v režiji in ne vodim oddaje, zelo pozorna. Spremljavo smo že precej omejili in jo vključujemo po dogovoru. V režiji sedi tudi glasbeni opremljevalec. Res pa je, da bo najbrž nekaj gledalcev to motilo, večina pa je vendar mnenja, da je to za našo klubsko oddajo primerno. Težko je ustreči vsem gledalkam in gledalcem.«

2. Nedostopnost svetovalcev

Gledalka **A. K.** sprašuje, zakaj zdravnikom v svetovalnih oddajah (Dobro jutro in druge) ne zastavijo vprašanja o njenih težavah.

»V oddaji dobro jutro se gledala o zdravstvu. Bil je prisoten tudi glavni o tej temi in sem se takrat pritožila in je voditelj oddaje dejal .da se bo o tem pozanimal. Zakaj nisem dobila nobenega odgovora. Upam in mislim da to ni pravično do nas plačevalcev.«

Urednik Uredništva jutranjih oddaj **Rok Smolej** je pripravil obširno pojasnilo glede vprašanj strokovnjakov, ki jih gledalci zastavljajo po e-pošti, po telefonu, pošti itd.. , in zakaj v oddajah ni mogoče podati vseh odgovorov.

»Bistveno pa je, da je teh vprašanj praviloma ogromno, tako da gledalci večkrat težko vzpostavijo telefonsko linijo z nami, nemogoče pa je tudi odgovoriti na čisto vsa vprašanja, ki (v primeru Halo tv) pridejo po elektronski pošti. Pri telefonskih vprašanjih je pač tako, da pridejo na vrsto tisti, ki prvi dobijo zvezo, podobno je tudi pri vprašanjih po elektronski pošti, praviloma najprej odgovarjamo na tista, ki so prva prispela, selekcija vprašanj pa je v oddaji v živo prepuščena tudi presoji voditelja, ki je na določeno temo pripravljen, in tudi zna presoditi, katera vprašanja so relevantna, poskrbi pa tudi, da se vprašanja ne ponavljajo.

Je pa tu še en pomemben dejavnik. Namreč na prav vsa vprašanja prek televizijskega ekrana strokovnjaki ne morejo odgovoriti, česar gledalci marsikdaj ne razumejo. Zdravniki na primer težko postavljajo diagnoze kar prek televizijskega etra. Skleпам, da je tudi vprašanje pritožnice takšno, relativno zapleteno, zato bi bilo najbrž najbolje, da ga ureja neposredno z odgovornimi na OI, morda z Zdravniško zbornico, Varuhom pacientovih pravic itd.

Če povzamem, zanimanje gledalcev je ogromno, trudimo se, da odgovorimo na čim več vprašanj, ki so zanimiva za širši krog gledalcev, na vsa vprašanja pa nikakor ne moremo odgovoriti, od gostujočih strokovnjakov pa tudi ne moremo terjati, da na vprašanja odgovarjajo še izven etra, saj v oddaji sodelujejo prostovoljno in brezplačno.«

3. Obnašanje voditelja jutranje oddaje

Gledalec **B. H.** ni zadovoljen z vodenjem četrtkovih oddaj Dobro jutro. Po njegovem mnenju slovenščina Davida Urankarja in njegov voditeljski slog nista primerna za javno televizijo.

»Menim, da je čisto neprimeren za vodenje kontaktnih oddaj, morda pa bi bil na drugih področjih boljši. Škoda, da tako dobra oddaja zgublja ob takem voditelju.«

Urednik Uredništva jutranjih oddaj **Rok Smolej** je pojasnil, da je David Urankar pri gledalcih med bolj priljubljenimi obrazi jutranjega programa: ima seveda svoj slog vodenja, ki morda komu ni všeč, a tu razpravljamo že o okusih.

VI. JEZIKOVNA KULTURA

1. Letalo nima krova

Gledalec **S. J.** je nezadovoljen, ker novinarji in voditelji uporabljajo besedo »DOBRODOŠLI« namesto »POZDRAVLJENI«, ki je po njegovem bolj SLOVENSKA. Tudi »EVO« ni SLOVENSKO. Letalo nima krova.

Odgovor je pripravila lektorica jezikovna svetovalka iz Službe za prevajanje in lektoriranje TV Slovenija **Ljuba Šušteršič**.

Pozdravljeni in dobrodošli sta obe knjižni besedi slovenskega jezika. S besedo dobrodošli pa želi novinar izraziti bolj prisrčen pozdrav, npr. v kaki zabavni oddaji, kjer ima vlogo gostitelja.

Tudi besedo evo najdemo v slovarskem delu Slovenskega pravopisa, sicer z oznako pogojno, ampak novinarji in drugi govorniki na TV jo lahko, sicer le redko, uporabljajo v določenem govornem položaju, vse je tudi odvisno od zvrsti oddaje, v kateri nastopajo.

Beseda krov res ne označuje dela letala in je ni med strokovnimi izrazi s področja letalstva, jo pa uporabljamo v publicističnih besedilih, kot navaja SSKJ pod besedo krov:

publ.: letalo je imelo na krovu bombe – v svoji notranjosti, s seboj.

VII. OSTALO

1. Novinarji na družbenih omrežjih

Nekaj ustnih in pisnih pritožb se je nanašalo na mnenja, ki jih novinarji TV Slovenija izražajo na družbenih omrežjih. Ker nobena od pritožb ni vsebovala navedb ali argumentov o tem, ali se objave na zasebnih profilih novinarjev odražajo v njihovem profesionalnem delu v programih RTV, so gledalci prejeli le varuhinjin splošen odgovor.

»Vsebin in zapisov, objavljenih na zasebnih profilih posameznikov (FB, Twiter, Instagram...) ne morem komentirati. Prav tako ne morem obravnavati pritožb, pobud, predlogov itd., za katere ni jasno, na kaj se pravzaprav nanašajo.«

Mnenje varuhinje:

Vprašanje meje med zasebnim in javnim oziroma komuniciranja novinarjev in ostalih avtorjev RTV vsebin na družbenih omrežjih je relevantno in bi bilo o njem smiselno opraviti strokovno debato znotraj RTV. Prav tako bi bilo treba to vprašanje ustrezno opredeliti in umestiti v Poklicna merila in načela novinarske etike, saj so obstoječa tudi na tem področju zastarela in ne upoštevajo novih tehnologij in razvoja medijev (spisana so bila leta 2000 oz. v času, ko so bila družbena omrežja še v povojih).

RADIO SLOVENIJA

I. RADIO PRVI

1. Spoštovanje ljudi in ne norčevanje

Poslušalec I. Š. se je pritožil zaradi oddaj, v katerih se – kot pravi – norčujejo iz ljudi.

»Že večkrat, se mi je zdelo, da je tako norčevanje kot ga ima Hribar ne pelje nikamor in še kdo. Mene to strašansko moti in mislim, da še koga drugega tudi. Vsak človek je vreden spoštovanja in ne norčevanja. Iz vsakega se lahko delamo norca, saj vam je to že povedal pokojni dr. Drnovšek, da to ne gre, ko je bil pred leti v vaš oddaji. Zato bi bilo potrebno da to prenehate, še bolj prav pa bi bilo prav, da odgovorne kaznujete.«

Odgovor je pripravila pomočnica direktorice Televizije Slovenija **Natalija Gorščak**.

Radio Ga Ga je oddaja, ki na radiu poteka že 25 let in humor Saša Hribarja in humoristov, zbranih okoli njega, ima pri poslušalcih in gledalcih različne odmeve. Medtem ko so vas njegove intervencije zmotile, je znani slovenski kolumnist v oddaji pohvalil edino prispevek skupine treh humoristov. Sašo se odloča, koga bo imitiral in kaj bo govoril, saj gre večinoma za improvizacijo, ki temelji na nekaj dogovorjenih iztočnicah. Dejstvo je, da nekateri prenesejo(mo) norčevanje na svoj račun, drugi ne, vsekakor pa na Radiu Ga ga imitirajo samo ljudi, ki nekaj pomenijo v tem prostoru.

Poslušalec se je za odgovor zahvalil, vendar z njim ni bil zadovoljen.

»Vse lepo in prav toda etika in morala pa so na psu po domače povedano. Če nimate kaj bolj pametnega kot je radio GA_GA pa nam ni pomoči.«

2. HUDO, pohvala oddaji

Gledalka **L.H.** je pohvalila oddajo Hudo o prvi pomoči, ki je bila – kot je zapisala - pravi balzam za ušesa otrok in strokovnjakov.

»Strinjam se z vsem povedanim -moja osnovnošolska vnukinja je meni rešila življenje ko je pravilno reagirala pa ni bilo nobene nesreče zgodilo se je pri meni doma. Če je ne bi bilo in če ne bi znala pomagati mi, me ne bi bilo več na tem svetu. Upam da so oddajo slišali tudi politiki to naj poslušajo v državnem zboru in naredijo kaj koristnega in dajo denar za te stvari, ne pa da si vse stlačijo v žepe!!!

To naj bo bistvo vaših oddaj - ne samo zabavati otroke ampak jim tudi kaj novega in poučnega ponuditi, kar jim šole ne.«

II. VAL 202

1. komentar tekme

Poslušalec **M. K.** se je pritožil nad radijskim prenosom rokometne tekme Slovenija : Islandija. Po njegovem mnenju je bil zadnji del prenosa preveč nejasen za poslušalce, ki so ga začel spremljati proti koncu.

»Rokometna tekma naj bi bila blizu zaključka. Zarabec (rokometaš) je menda >ukradel> žogo nasprotnikom inZarabec je star toliko in toliko in visok toliko in toliko in ima številko čevljev..... In dočakam trenutni rezultat 26:24, kdo vodi????????? Zmagali so slovenski fantje 26:25.«

Urednik športnega uredništva **Igor Tominec** je podrobno preposlušal radijski prenos 14. januarja in meni, da je bil korekten – kljub drugačnemu subjektivnemu mnenju poslušalca:

To je dobesedni prepis tistih delov v zadnjih dveh minutah, ki so zmotili poslušalca (bila pa je takoj po голу minuta odmora, kar pomeni, da je imel reporter nekaj časa, da se je vrnil k opisu akcije in k določenim podatkom, denimo o višini Mihe Zarabca itd.):

...pa je Miha Zarabec sedaj preprečil, ukradel žogo, pa potem v pol hitrem protinapadu, dovolj časa je imel Miha Zarabec, njegov drugi zaporedni gol, sicer pa četrti na tej tekmi...

...s svojimi 177 centimetri je najmanjši v slovenski reprezentanci in s 77 kilogrami najlažji...

...napad za vodstvo Slovenije s 25 proti (potem se je takoj popravil, moja opomba) 26 : 24. Dvajset sekund je še ostalo do konca, gol slovenske reprezentance, vreden zlata...

REGIONALNI CENTER MARIBOR

1. Bob leta

Gledalec **J. M.** je nezadovoljen, ker nacionalna TV prenaša prireditev Bob leta, ki je po njegovem mnenju dogodek lokalnega časopisa.

»Kdo so oni? Ne zanimajo me njihove propagandne akcije.«

2. oddaja Na vrtu

Gledalka **B. R.** rada gleda oddajo Na vrtu, vendar jo zelo moti, ker nekateri sodelujoči slabo in nepravilno govorijo slovensko.

»Ker se oddaja predvaja na nacionalni televiziji, bi lahko izbrali sodelujoče, ki ne bi imeli težav s pravilnim naglaševanjem, skloni ipd... sma, boma namesto sva, bova... je zelo motece in seveda napačno.«

MMC

I. VSEBINE

1. Ustrahovanje z vremenom

Bralec novic na portalu MMC **R. M.** ni bil zadovoljen z napovedovanjem »polarnega mraza«.

»Menim da vaši novinarji nimajo pojma kaj pomeni polarni mraz. To so temperature od minus 30 stopinj pod ničlo in naprej. To, da bo čez dan recimo minus ena, dva, pet, niti slučajno nima zveze s polarnim mrazom. Eno samo nepotrebno in neupravičeno strašenje ljudi... In ko govorijo in pišejo da lahko pade 30 cm snega, zopet strašijo o nekakšnih alarmih ki jih v preteklosti ni bilo, rumen, rdeč, zelen, ne vem kakšne barve še alarmi.«

Na podlagi pritožbe so novinarji MMC dodatno osvetlili temo in za strokovno pojasnilo termina »polarni zrak« zaprosili meteorologe.

2. Sporna uvrstitev novice?

Bralca spletnih vsebin **A. K.** je zanimalo, zakaj je bila novica o zavrnitvi LJ nadškofije s strani Radovljiška UE glede denacionalizacijskega zahtevka o vračanju dela obale bohinjskega jezera objavljena na božič, 25. 12. 2016.

»Sem gledalec in plačnik RTV naročnine, vi pa varuh gledalčevih pravic, zato vas prosim, da zavarujete moje pravice ali pa me vsaj verodostojno informirate, zakaj je do tega prišlo na tako velik cerkven praznik in ali so moji strahovi, da je šlo za namerno nagajanje in blatenje podobe Cerkve na tako velik praznik, prazni.«

Kaja Jakopič, urednica Uredništva za nove medije, je pojasnila, da je šlo za novico agencije STA, ki so jo na dan objave pri tej agenciji povzeli tudi na portalu MMC. Glavni in edini namen objave novice je bil informiranje in ne žaljenje. Odgovor na podobno vprašanje je bil sicer objavljen že v varuhovem poročilu za december 2016 (str. 55).

3. Brisanje komentarjev – zloraba?

Uporabnik **Sklonjen** se je januarja trikrat pritožil, ker na njegove zahteve, oddane v rubriki registriranih uporabnikov, ni prejel nobenega odgovora.

»Ker je šlo prvenstveno za opozorila na posamične in sistemske zlorabe znotraj MMC sklepam, da ni resnega interesa po korektnih odgovorih s strani tistih, ki te zlorabe povzročajo-torej tako imenovani 'administratorji in moderatorji'.«

»Več mojih korektno zapisanih komentarjev, kljub večkratnim pozivom za pojasnilo še vedno ni vidnih, niti pojasnjenih. Moralno politična inkvizicija, cenzura in sistemske zlorabe pooblastil na mmc, so kot kaže ušli z vajeti in jih bo očitno potrebno obravnavati kot kaznivo dejanje!«

Urednica Uredništva za nove medije **Kaja Jakopič** je pripravila obsežno pojasnilo, z njim je seznanjen tudi uporabnik. V nadaljevanju ga objavljamo v celoti.

»Uporabnik Sklonjen je v zadnjih mesecih res poslal veliko zahtev po pojasnilih. Po naših evidencah je do zdaj **prejel 102 odgovora**, prejeli pa smo **preko 200 njegovih zahtev po pojasnilih**. V odgovorih navedemo sporen komentar in pojasnimo za kakšno kršitev je šlo. Večinoma gre za pisanje izven teme in neprimerne komentarje, ki so žaljivi do drugih ljudi in skupnosti.

Pravila, ki so kršena:

2. Različna mnenja in njihovo primerjanje so bistvo vsake spletne razprave, zato ne bom osebno besedno napadal, grozil, žalil in blatil souporabnikov, avtorjev in drugih ljudi.

3. Ostro kritiko ali nestrinjanje s posameznimi mnenji bom izražal brez osebnih napadov in žalitev. Kritike organizacij, institucij, skupnosti ali strank bom argumentiral in izrazil na vljuden način.

4. Zavedam se, da so oblike sovražnega govora, pozivanje k nasilju, razširjanje in izražanje rasne, narodnostne, verske, spolne in druge nestrpnosti na podlagi Ustave Republike Slovenije in zakonov prepovedane, tisti, ki namerno spodbuja k sovraštvu, nasilju in nestrpnosti, pa je osebno kazensko odgovoren.

6. Na forumu ter v komentarjih novic in blogov se bom držal tematike novic, bloga ali foruma. Debate ne bom preusmerjal na drugo tematiko in sporočila, ki z izvirno temo niso vsebinsko povezani. Teme na forumu bom poimenoval smiselno in ne bom odpiral več tem z isto tematiko ali ponavljal praznih in identičnih sporočil (smetil).

Komentarjev, ki kršijo navedena pravila, ne objavimo.

Primeri neobjavljenih predmoderiranih komentarjev v zadnjem tednu:

»Varuh pravic mora poskrbeti, da se izprijena drhal, ki znotraj mmc sistematično zlorablja pooblastila, odstrani iz prostorov, kjer imajo možnost-nerazgledani in opranoglavi, kot so- povzročati škodo tako ugledu podjetja, kot družbi širše! Žal Ambrožič te notranje moči in želje ni premogel!«

»@heron... upam da pod preteklost misliš na tiste čase, preden so lenuhi, demagogi in diletantje pomorili slovensko elito, jim pokradli premoženje in se za dolgih 45 let prislinili na oblast?!«

»Še nekaznovano množično kurjenje arhivov, ki jih je izvedla rdeča komunistična oblast (kar bi se moralo obravnavati kot še eden od zločinov nad slovenskim narodom) v času tranzicije dokazuje, da je ta odnos ničev in mačehovski! Žalostno a žal resnično!«

»Pri nas kot kaže še ne, saj je gradivo prežeto z komunističnimi lažmi!«

»Torej po tvojem... če si sposoben in zato premožen, pomeni to odpustek komunističnim zločincem pri njihovih morilskih pohodih nad civiliste?«

Primeri neprimernih zahtev, ki jih uporabnik pošilja preko obrazca za uporabniške vsebine:

»Moji komentarji ponovno niso vidni... ste že odkrili drhal in diletante, ki že daljše obdobje onemogoča svobodno in neovirano izražanje mnenja na MMC?«

»Moj komentar ni viden... Se spet diletantje igrajo z računalniki?«

»Diletantje imate dve verziji komentarja. Ker izvajate cenzuro, pojasnite razlog neobjave... (samo dejstvo, da ste diletantje ne šteje kot opravičilo ali pojasnilo!)«

Večinoma pa gre za ponavljajoče vprašanje:

»Moj komentar ponovno ni viden... Gre za teh. težave ali cenzuri?«

Pojasnilo varuhinje:

Pojasnilo urednice Jakopič vsebuje tudi zapise uporabnika, ki so v nasprotju s kodeksom in splošno veljavnimi pravili kulturnega dialoga, zaradi česar jih moderatorji MMC tudi niso

objavili. Objava v tem poročilu je kljub temu smiselna zaradi osvetlitve dolgotrajnega in ponavljajočega se spora med uporabnikom in uredništvom.

4. Odziv na članek - neprimeren naslov

Vera Haliti, sodna tolmačka za albanski jezik in medkulturna mediatorica, se je v imenu organizatorje dogodka "Kulturne kompetence in zdravstvena oskrba", ki je potekal 11. januarja v ljubljanskem Cankarjevem domu, pritožila zaradi neprimerne naslova poročila z dogodka.

»Čeprav avtor članka, Andrej Čebokli, v svojem prispevku večinoma korektno povzema vsebino dogodka, naslov članka (»Kako obravnavati Kitajce, Albance, Rome ...?«) povsem neprimeren in žaljiv, saj je v popolnem nasprotju z vsebino dogodka in priročnika nasploh. Ne le, da je urednica (in drugi govorci) priročnika na predstavitvi jasno izpostavila, da priročnik ni namenjen zgolj etničnim manjšinam, temveč tudi vsem drugim zdravstveno marginaliziranim prebivalcem Slovenije, temveč je poudarila, da so se v priročniku izognili pasti - podajanju »receptov«, kako ravnati s posamezno etnično skupino. S tem zavajajočim naslovom pa bralec, bralka pričakuje ravno slednje. Poleg tega pa tak naslov, v katerem se izpostavlja le določene etnične skupine, negativno vpliva na te skupine ter na njihovo možnost vključevanja v slovensko družbo, saj se zdi, da s tem priročnikom dobivajo neke privilegije, do katerih drugi prebivalci Slovenije niso upravičeni.

S tem mnenjem in odzivom se strinja urednica in soavtorica priročnika doc. dr. Uršula Lipovec Čebren, ki skupaj z mano pričakuje javno opravičilo in takojšen umik spornega naslova.«

Avtor članka se je pogovoril s pritožniki in spremenil naslov članka (Zdravstvo je dobilo novo orodje za boljše komuniciranje).

5. Neobjektivnost in pristranskost?

Bralec MMC **V. P.** je dan po sprejemu novega zakona o tujcih opazil, da so se hkrati pojavile tri vsebine s podobnim sporočilom: kolumna Na vlaku strahov, intervju z Nežo Kogovšek Šalamon: Slovenija popolnoma sledi trendu kriminalizacije migracij, krimigracije ter novico Holokavst kot "opomnik na to, kar se dogaja danes".

»Ne pričakujem bučnega ploskanja zakonu, bi želel pa bolj trezno analizo. S takšnim početjem rušite kredibilnost javnega medija in potiskate ljudi k iskanju novic na strani kot so Nova24TV, kar se meni zdi skrajno neodgovorno.«

Urednica Uredništva novih medijev **Kaja Jakopič** je pojasnila, da gre za žanrsko in vsebinsko različne in med seboj nepovezane vsebine.

»V kolumni Tanje Starič (Radio Slovenija) gre za subjektivni pogled, kar je tudi bistvo kolumn, to je tudi pod tekstom jasno označeno, prav tako je sam tekst objavljen znotraj rubrike Kolumne.

Intervju z dr. Nežo Kogovšek Šalamon je voditeljica in novinarka Ksenija Horvat posnela za oddajo Profil, del pogovora pa smo objavili v povzetku kot povabilo k ogledu televizijske oddaje.

Novica o holokavstu pa je bila povzeta po agenciji STA; šlo je za dogodek, ki se je zgodil na dan objave.

Sicer smo glede Zakona o tujcih poročali tudi v drugih člankih, ves čas, od kar je bil Zakon predstavljen in potem tudi sprejet, prenašali debato iz DZ, tako, da očitek o pristranskosti po našem mnenju ne zdrži.«

II. DOSTOPNOST IN STORITVE

1. Manjkajoči posnetek oddaje

Gledalec **B. S.** v 4D arhivu ni našel posnetka razprave o NOB z dne 10. maj 2015.

Gledalka **R. S.** je v arhivu zaman iskala oddajo Pričevalci z dne 27. december 2016, in ob tem vprašala:

»Ali koga moti, ker na koncu opozarja, da ne bi smeli dovoliti, da se vsepovsod pojavlja zastava z rdečo zvezdo - res smo brez hrbtenice!«

Gledalca sta iz MMC prejela povezavo na oddaji, ki sta ju iskala.

2. Je Sevnica v Sloveniji?

Uporabnik **M. P.** sprašuje, zakaj ne more spremljati športnih vsebin prek spleta?

»Omenjate avtorske pravice samo za uporabnike v Slo. Sevnica je pa kje? Na drugi celini.«

Vodja MMC **Luka Zebec** je uporabnika pozval, da ponovno preveri delovanje t.i. geoblokiranih posnetkov. Tehnik je preveril uporabnikov IP naslov, ki je slovenski, tako da bi morale delovati.

Priporočilo varuhinje:

Neuspešno iskanje posnetkov, težave pri predvajanju ali geoblokada sodijo v nabor pogosto zastavljenih uporabniških vprašanj, pri katerih varuh ne more pomagati drugače kot s posredovanjem sporočila na pravi naslov, podpornim službam MMC, kjer po pravilu hitro in učinkovito rešijo težavo, po potrebi tudi v neposrednem stiku z uporabnikom. Kljub temu bi bilo smiselno, če bi v MMC poiskali možnost, morda pri prenovi sistema, da

gumb »Prijava napake« z dna strani približajo osnovnemu meniju predvajalnika RTV 4D, (manj spretnim) uporabnikom pa tako skrajšajo pot do odprave težav.

2. Le 100 oddaj v podcastu

Uporabnik MMC **M. M.** je predlagal, da bi bilo namesto le najnovejših 100 oddaj v podcastih (npr. Nočni obisk) mogoče "sneti" (downloadati) vse oddaje.

RTV SLOVENIJA

I. OGLAŠEVANJE

1. Reklame, denar, reklame, denar (oglasi na TV)

Glede obsega oglaševanja v TV programih je prispelo veliko pritožb. V nadaljevanju je nekaj tipičnih primerov. Gledalca **B. D.** zelo trdi, da je na Televiziji Slovenija na 12 ur kar 40 oglasnih prekinitev, po 8 minut, ene in iste reklame.

»Vem, kaj mi boste odgovoril če mi sploh boste. Denar, denar, denar.«

Glede preobilnega oglaševanja se je pritožil tudi gledalka **B. Š.**

Oglasov je preveč, prav tako njihovih ponovitev in poneumljajočih vsebin. Ali ne gre za javno televizijo, plačano s prispevki? Je res edina, ki jo to moti?

Gledalka **A. L.** ugotavlja, da je nacionalni televiziji čedalje več reklam.

»Vse bi še šlo, če bi bile kratke, ampak eno in isto ponavljate večkrat in kar 10-15 minut. Nas ne bi raje razveselili s kakšnim glasbenim vložkom, če nam glasbo tako radi predvajate?«

Na pojasnilo se je **A. L.** odzvala z naslednjim komentarjem:

»Zavedam se, da so reklame pomemben vir dohodka, ampak vse ima svoje meje. Ne moremo 10 do 15 minut nepretrgoma gledati tisto čudežno metlo, pa razne nedrčke in druge pripomočke. Enkrat bo dovolj, ne pa ponavljanje enega in istega daljše

obdobje. Včasih se oddaja začenja z zamudo, ampak prej je treba še vse to gledati. To tudi moti, če daš v odsotnosti kaj snemati.«

Gledalka **S. H.** je nezadovoljstvo z oglasnimi bloki strnila takole:

»Razumem, da so eden od virov financiranja, vendar menim, da nacionalna televizija (ki je pretežno financirana iz proračuna), ne bi smela prekinjati oddaj zaradi oglasnih sporočil. Posebej moteča so oglasna sporočila med nadaljevalkami, ki običajno trajajo eno uro, so pa dvakrat prekinjene zaradi oglasov. Poleg tega se mi zdijo oglasni bloki predolgi.«

Pritožniki so prejeli splošno pojasnilo o oglaševanju na RTV Slovenija in napoved skorajšnje objave podrobnejših informacij na naslovu www.rtv slo.si/varuh.

»Oglasnih sporočil je res veliko, vendar se jim v celoti nikoli ne bo mogoče izogniti.

Tako je tudi v javnih RTV servisih na tujem.

Zakonodajalec je določil, koliko je tisti maksimum prostora, ki ga sme RTV Slovenija napolniti s tržnimi sporočili v različnih delih dneva in med različnimi programskimi žanri, in toliko prostora potem RTV Slovenija tudi dejansko nameni oglasom.

Tako TV Slovenija zasluži okoli petino denarja, ki ga potrebuje za resnično obsežno produkcijo vsebin.

RTV Slovenija pa - kot veste - ni samo TV Slovenija (s tremi televizijskimi programi), ampak tudi regionalna TVcentra KP/CA in TV MB, osem radijskih postaj, spletno mesto www.rtv slo.si (MMC), glasbena produkcija (Simfonični orkester, Big band, zbori), založba kaset in plošč, oddajniki in zveze, različne storitve, kot je denimo hibridna TV itd.«

2. Ali TV prodaja sodi na javno TV?

Gledalko **M. H.** pa posebej razburja TV prodaja, ki je po njenem mnenju sprejemljiva na komercialnih TV, ki se morajo same financirati, ne pa tudi za javno RTV, ki ji morajo plačevati prispevek.

»Ko slišim - pokličite zdaj - mi je kar slabo.«

Pojasnilo je pripravila **Ana Mušič** iz Službe za trženje TV programov in oddaj, med drugim je zapisala:

»RTV Slovenija se poleg RTV prispevka financira tudi iz drugih virov, eden od njih je oglaševanje. Sem spada tudi TV-prodaja, ki jo TV Slovenija predvaja v skladu z zakonom.

Kdaj in v kakšnem obsegu je TV-prodaja umeščena v program TV Slovenija, Služba za trženje TV SLO določi na podlagi programske sheme in v dogovoru s programsko direktorico, vsekakor pa pri tem upošteva vse zakonske omejitve. Zakon med drugim

določa, da morata biti televizijsko oglaševanje in televizijska prodaja jasno razpoznavna, da ju je mogoče razločiti od uredniško oblikovanih del, objavljena v posebnih blokih, ki so optično in zvočno jasno ločenih od drugih programskih vsebin. Prav tako TV Slovenija TV-prodaje ne predvaja med 18:00 in 23:00.«

3. Prekoračitev oglaševalskih kvot na TV

Gledalec **T. T.** opozarja, da TV Slovenija krši zakon o medijih s količino oglaševanja v posamezni uri, saj ta predpisuje največ 12 minut oglaševanja na posamezno uro emitiranega programa.

»Na primer, včeraj med prenosom smučarskih skokov na drugem programu ste imeli med prvo in drugo serijo več kot 15 minut oglaševanja, poleg tega pa še po vsakih desetih tekmovalcih. Nemalokrat se zgodi, da zaradi reklam "zgrešite" enega ali dva tekmovalca na začetku serije (tako, da raje spremljamo v času reklam program Eurošporta).«

V odgovoru je varuhinja povzela zagotovila pristojnih, da pri dolžini oglasnih blokov dosledno spoštujejo zakon o medijih. Pomembno je spomniti, da se napovedniki TV-vsebin ne vštevajo v dovoljeno obseg oglasnih blokov, prav tako zakon ločeno predpisuje obseg prodajnih oken (TV prodaja).

Gledalec **T. T.** se je na odgovor odzval z mnenjem, da bo moral nov zakon o medijih in zakon o RTV »tudi to področje nekako omejiti in najti vsaj za nacionalko neke druge rešitve financiranja in notranjega prestrukturiranja«.

»Nezadovoljstvo zaradi oglaševanj je veliko in tudi sama kvaliteta in količina programskih vsebin, se s tem izničuje.«

4. preglasne reklame na TV

Gledalec **F. E.** je opozoril na pritožbo z dne 29. 9. 2016 v zvezi z jakostjo predvajanja reklam, ki je nesorazmerno nastavitvi glasnosti TV aparata in zato moteča.

Pomočnica direktorice TV Slovenija **Natalija Gorščak** pojasnjuje, da se na TV Slovenija glede oglasov držijo tehničnih standardov EBU-ja, ki zavrača višje niveliranje oglasov v primerjavi s programom.

V nadaljevanju so zapisani tehnični parametri.

Zvok je v datoteki zapisan lahko kot stereo par ali kot dve mono sledi. Če vsebuje datoteka več kot dve tonski sledi, ostale sledi (3, 4, 5, 6, 7, 8) ne smejo imeti zvočne vsebine (mute).

Stereo zapis je definiran: kanal 1 (Ch1)= levo in kanal 2 (Ch2)=desno orientiran.

Stereoaspekt je v fazi. Zvokovni zapis je PCM, 16- ali 24-bitni z vzorčenjem 48kHz, v primeru MPEG zapisa je pa MPEG-1 Audio Layer-2 z bitno hitrostjo 384 kbps in vzorčenjem 48kHz.

Nivo glasnosti programskih vsebin mora ustrezati priporočilu EBU R128 (-23 LUFS). Največji dovoljeni pravi vrhnji nivo je -1 dBTP, v primeru zapisa v MPEG-1 Audio Layer-2 standardu pa je potrebno pravi vrhnji nivo pred kodiranjem omejiti na -3 dBTP.

5. Neverjetna preobrazba - sporen oglas na MMC

Gledalec **B. P.** je protestiral zaradi oglasnega sporočila na MMC, ki obljublja neverjetno preobrazbo – izgubo 4 konfekcijskih številčk brez telovadbe! Prepričan je, da je oglasno sporočilo popolna goljufija. Zanj je takšno podcenjevanje ljudi žaljivo.

»Ni treba biti strokovnjak za fotografijo, da ugotovis prevaro obdelane fotografije. Naklepno objavljanje lazi je..ne najdem ustrezne besede. Zahtevam umik evidentnih lazi. Na RTVju imate zagotovo strokovnjake za fotografijo in tudi vsebino sporočila, ki zna oceniti pristnost. Ste javni zavod, ki bi moral imeti neke standarde in nimate pravice objavljati lazi. Datum na prvi fotografiji je lazen.«

V tržni službi MMC so se uporabniku opravičili, ker ga je sporočilo vznemirilo, pojasnili so mu, da so pritožbo posredovali naročniku in od njega zahtevali zamenjavo sporočila. Naročniki sprejemajo vso odgovornost glede vsebine in avtorskih pravic.

II. TEHNIČNE ZADEVE

1. slab signal ali pa ga sploh ni

Gledalka **N. P.** z območja Kamnika se je pritožila zaradi slabega signala. Pojasnila je, da so se zaradi težav pritožili že pred dvema letoma. Takrat so tehniki RTV opravili meritve in jim dali navodila.

»Po tem navodilu smo prilagodili višino strešne antene, še več, od poletja imamo nov ojačevalec ter NOVO anteno. Kljub temu, da smo včeraj ostali brez POP TV, kar nas v bistvu sploh ne moti, smo tudi že od nedelje brez signala tudi za Slo 1 in 2 (v popoldanskem in večernem času). Kot rečeno, do motenj pri sprejemu nam vseeno prihaja, kljub temu, da upoštevamo vaše izmere glede višine in smeri antene.«

Skupina za meritve je pri družini opravila ponovne meritve in ji poslali navodila za ureditev sprejemne antene.

III. PROGRAMSKI SVET

1. Seja PS zaprta za javnost

Trije gledalci so tudi pri varuhinji protestirali, ker je bila seja Programskega sveta RTV Slovenija 23. januarja zaprta za javnost. Gledalec **A. K.** je zapisal:

»Sem zgrožen nad ravnanjem nekaterih, ki svoje pre dobre plače črpajo iz tega elektro davka, in si dovolijo pobalinsko početje z zapiranjem seje programskega sveta. Če je RTV privatna institucija, vsakomesečnega plačevanja nisem obvezen.«

Gledalka **V. N.** je ob protestu zahtevala tudi osebno odgovornost predsednika programskega sveta Zupaniča in ostalih članov sveta zaradi zaprtja seje.

»To, da se vodstvo javne nacionalne televizije **zapre** pred javnostjo, je sramota svetovnih rasežnosti. Kar pa ni edini primer večina se nepristransko poroča o ključnih in škodljivih zadevah, ki se v Sloveniji dogajajo pa novinarji ne poročajo. Tisto kar je pa za njih koristno pa kljub neverodostojnim podatkom posredujejo v javnost. Prav tako pogoste **CENZURE na RTV** zadnji razvpiti primer dr. Areha itd..«

Protest je poslal tudi gledalec **D. P.**.

»Upam, da bo Janševa vlada po volitvah ukinila RTV-prispevek in odpustila 3/4 zaposlenih na RTV SLO!«

Gledalcem je bil posredovan odgovor predsednika Programskega sveta **Mirana Zupaniča**.

»Programski svet RTV Slovenija je dolžan upoštevati slovenski pravni red, tudi Zakon o varstvu osebnih podatkov iz katerega izhaja, da javni zavod ne sme razkrivati identitete kandidatov, ki kandidirajo za funkcije oziroma delovna mesta in sicer toliko časa dokler ni eden od njih izbran. Potem sme biti razkrita samo identiteta izbranega kandidata. Z odprtjem seje za javnost bi kršili zakon in tega nismo mogli storiti ne glede na upravičen interes uporabnikov storitev RTV Slovenija, da so seznanjeni s poslovanjem ustanove katere delovanje zagotavljajo s svojim denarjem.«

Gledalke **V. N.** pojasnilo ni prepričalo.

»**To preprosto ne drži in ne zdrži.** Če je RTV javna nacionalna televizija, ki jo prisilno plačujemo vsi davkoplačevalci in tudi ko gre za izbiro javnega delavca oz. kandidata za direktorja RTV "MORA BITI **ODPRTA SEJA**". Na to temo sem poslušala v medijih, kar

nekaj dobrih pravnih strokovnjakov in bivših predsednikov programskih svetov, ki so bili **zgroženi** ob tem dejstvu in zatrjevali, da se je to prvič zgodilo v zgodovini, da je bila seja zaprta.«

IV. VARUHINJA

1. Stališče predsednika Društva *Združeni ob lipi sprave*

- Dr. Juhant se sprašuje, kdaj se bomo dostojno približali resnici povojnih pomorov ter vzpostavili stanje temeljne in zakonske pravičnosti, ki so jo po *Ustavi* dolžne izvajati državne ustanove?

2. Obnašanje novinarjev RTV-ja na družbenih omrežjih

- V.P. urednike MMC sprašuje, kako zagotavlja nepristranskost prispevkov – glede na zasebna sporočila nekaterih sodelavcev MMC na družbenih omrežjih, zanima ga, kaj se zgodi, če opozorila novinarju ne zaležejo, in kakšne so sankcije

3. Pravica do odgovora glede lažnega prikazovanja dejanskega stanja

- G.F. od Uredništva dopisništev Informativnega programa pričakuje realen prikaz stanja glede pobude za prvi občinski referendum glede ohranitve javnega akvarija v Idriji

4. Kaj je s prispevkom za *Tednik*

- B. J. uredništvo *Tednika* sprašuje, kdaj bodo objavili prispevek, ki so ga snemali v Muti

5. Premalo o drugem tiru

- V. S. v korespondenci z več naslovniki sprašuje, zakaj tako pomembna tematike ne dobi dovolj pozornosti v programih RTV Slovenija

STATISTIKA ODZIVOV OBČINSTVA

	jan.17	dec.16	jan.16
TELEVIZIJA SLOVENIJA			
Skupaj	32	29	64
Informativni program	12	21	32
Kulturni in umetniški program	8		5
Športni program	6	6	15
Razvedrilni program	2		11
Program plus	3	2	1
Ostalo (jezikovna kultura...)	1		
RADIO SLOVENIJA			
Skupaj	3	4	1
Radio Prvi	2		
Val 202	1		
REGIONALNI CENTER MARIBOR			
Televizija Maribor	2		
MMC			
Skupaj	9	10	6
Vsebine	5		
Dostopnost, storitve	4		
RTV SLOVENIJA			
Skupaj	30	23	39
Oglaševanje	8		
Tehnične zadeve	1		
Programski svet	4		
Varuhinja	5		
Ostalo	12		
VSI ODZIVI	76	66	110